

תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1922, תיקון חוק התקציב לשנת 2026 ותיקון החלטת ממשלה לצורך התמודדות עם ההשלכות הפיסקליות של מלחמת "שאגת הארי"

בהמשך להחלטה מס' 3607 מיום 4 בדצמבר 2025, שעניינה "מסגרות התקציב לשנת הכספים 2026 ואילך" (להלן - החלטה מס' 3607), החלטה מס' 3609 מיום 4 בדצמבר 2025 שעניינה "הצעת תקציב המדינה לשנת הכספים 2026", החלטה מס' 3610 מיום 4 בדצמבר 2025 שעניינה "הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים והחלטות נוספות בשנת 2026" והחלטה מס' 3612 מיום 4 בדצמבר 2025 שעניינה "קידום מדיניות הממשלה", נוכח שינוי הנסיבות באשר להוצאות הביטחון בשנת 2026 עקב פרוץ מלחמת "שאגת הארי":

מחליטים

1. בעקבות פרוץ מלחמת "שאגת הארי" ולצורך מימון ההוצאות הנלוות אליו, להקצות את הסכומים הבאים בשנת 2026:
 - א. 28 מיליארד ש"ח למשרד הביטחון עבור ההוצאות הביטחוניות לצורך מלחמת "שאגת הארי".
 - ב. 7 מיליארד ש"ח עבור שימושים ביטחוניים אשר יוקצו בסעיף הרזרבה הכללית והקצאתם תעשה בכפוף לעמידה בכל התנאים המפורטים בסעיף 4 להחלטה זו.
 - ג. 5.8 מיליארד ש"ח עבור הוצאות נוספות הנובעות במישרין מהימשכות מלחמת "שאגת הארי", אשר יוקצו בסעיף הרזרבה הכללית והקצאתם תעשה בכפוף לעמידה בכל התנאים המפורטים בסעיף 4 להחלטה זו.
 - ד. 0.3 מיליארד ש"ח לביטוח הלאומי עבור מתווה להקלת יציאת עובדים לחל"ת.
 - ה. 0.1 מיליארדים ש"ח למשרד הפנים עבור שיפוי רשויות מקומיות שנפגעו במהלך הלחימה, בגין הוצאותיהן הנובעות מכך.
 - ו. 0.1 מיליארד ש"ח למשרד לביטחון לאומי עבור גיוס פלוגות מילואים במשטרה ועיבוי מערך הכבאות במהלך מלחמת "שאגת הארי".
2. לצורך מימון פעולות אלו להפחית את התקציבים המפורטים להלן בשנת 2026:
 - א. לבצע הפחתה רוחבית בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח בתקציב משרדי הממשלה באופן הבא:
 1. להפחית את תקציבי משרדי הממשלה בשנת 2026 בשיעור של 3% בהתאם לשווי אחוז הפחתה בכל סעיף תקציב כמפורט בנספח א' להחלטה זו;
 2. יובהר כי ההפחתה האמורה בסעיף (1) לעיל תחול גם על תקציבים שהוקצו ליישום החלטות ממשלה קודמות;
 3. לא יבוצעו הפחתות בתקנות שעניינן ביצוע חקיקה שבה מוגדרים סכומי התקציב או שיעור התקציב שיש להקצות לשם יישומה, בתקנות שנועדו למילוי מחויבות חוזית של הממשלה לביצוע הוצאה (לרבות הסכמי שכר והסכמים אחרים ולמעט התחייבות להוציא הוצאה לפי תעריפים הקבועים בחוק) ובתקנות אשר ההפחתה מהן תוביל לחריגה תקציבית באותה תקנה, ומבין התקנות שנותרו תבוצע הפחתה בשיעור זהה מכל אחת מהן, כך שסך ההפחתה יגיע לסכום הכולל שנקבע ביחס לכל משרד לפי שווי אחוז הפחתה כמפורט בנספח א';
 4. על אף האמור בסעיף קטן (3), רשאים משרד ממשלתי ואגף התקציבים במשרד האוצר להסכים ביניהם על שיעור הפחתה שונה לכל תקנה אשר בתחום סמכותו של אותו משרד, ובלבד שהסך הכולל של סכום ההפחתה ביחס לאותו משרד לא ישתנה מהאמור בנספח א';
 5. להטיל על שר הרווחה והביטחון החברתי ושר האוצר להורות למוסד לביטוח לאומי, מתוקף סמכותם לפי סעיף 24(א) לחוק יסודות התקציב, להפחית מבסיס התקציב המינהלי של המוסד לביטוח לאומי בשנת 2026, בהתאם לאמור בסעיפים קטנים (1) עד (4);
 6. להטיל על שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר להורות לשירות התעסוקה, מתוקף סמכותם לפי סעיף 24(א) לחוק יסודות התקציב, להפחית את התקציב של שירות

- התעסוקה בשנת 2026, בהתאם לאמור בסעיפים קטנים (1) עד (4);
7. להטיל על שר האוצר לפנות ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה בבקשה לפעול לצמצום הוצאות פעילותם בשנת 2026, בהתאם לאמור בסעיפים קטנים (1) עד (4), ולהפחית את תקציב הכנסת ותקציב משרד מבקר המדינה בשנת 2026 בהתאם להחלטות שיתקבלו על ידיהם כאמור.
- ב. להפחית סך של 0.9 מיליארד ש"ח מהסכום שיועד ליישום החלטת הממשלה 3590 מיום 4 בדצמבר 2025 שעניינה "רפורמה מבנית במשק החלב".
- ג. לקצץ באופן רוחבי את כלל הסכומים האמורים בהחלטת ממשלה מס' _____ מיום 10 במרץ 2026, שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2026" בשיעור של 3%, ולהפחית את הסכום המיועד ליישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2026 בסך של 150 מיליון ש"ח.
- ד. להפחית סך של 436 מיליון ש"ח מתוך הסכומים האמורים בהחלטת הממשלה מס' 3612 שעניינה "קידום מדיניות הממשלה" (להלן - החלטה 3612), כפי שתוקנה בהחלטת ממשלה 3813 מיום 25 בינואר 2026 שעניינה "הקצאת תוספת תקציב לתגבור מרכיבי ביטחון ותיקון החלטות ממשלה". בהתאם, לתקן את החלטה 3612 כך שבסעיף ב' במקום "0.95 מיליארד ש"ח" יבוא "514 מיליון ש"ח".
- ה. להפחית סך של 70 מיליון ש"ח מתקציב משרד רה"מ מתוך הסכום שיועד להחלטות עדיפות לאומית בשנת 2026.
3. להנחות את שר האוצר לפעול לתיקון הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 30), התשפ"ו-2026 כפי שאושרה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 28 בינואר 2026, באופן הבא:
- א. לתקן את סעיף 23(א) לחוק, כך שבמקום "4.4%" יבוא "10.6%".
- ב. לתקן את סעיף 5(א20) לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק המסגרות), כך שבמקום "3.9%" יבוא "4.9%".
4. להטיל על שר האוצר לפעול לתיקון חוק יסודות התקציב כך שיקבע כי הסכומים האמורים בסעיפים 1(ב) ו-1(ג) להחלטה זו יוקצו לשימושים האמורים בסעיפים אלו בהתאמה, בכפוף לעמידה בכל התנאים הבאים:
- א. המשכות הפעילות הצבאית העצימה כפי שהייתה במהלך חודש מרץ 2026 במסגרת מלחמת "שאגת הארי";
- ב. חריגת ההוצאות הביטחוניות הנובעות במישרין מלחמת "שאגת הארי" מסכום של 28 מיליארד ש"ח, האמור בסעיף 1(א) להחלטה זו, בשנת 2026. תנאי זה יחול רק לעניין סכומים שיוקצו למשרד הביטחון;
- ג. ראש הממשלה ושר האוצר, בהיוועצות עם הממונה על התקציבים, סברו כי התקיימו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-1(ב) וכן כי קיים צורך ממשי בשימוש בסכום הנוסף לצרכים האמורים בסעיפים 1(ב) ו-1(ג) להחלטה זו.

דברי הסבר

ביום 28 בפברואר 2026, החלה מדינת ישראל בשיתוף פעולה עם ארצות הברית במבצע "שאגת הארי", במסגרתו תקפה ישראל מטרת רבות בשטח איראן במגוון אמצעים. תקיפות אלו אף גררו תקיפות נגד של איראן בישראל ומאמצי הגנה משמעותיים של זרועות הביטחון. במסגרת פעולות אלו גדל משמעותית היקף גיוס המילואים ביחס לתחזיות, גדלו הוצאות לחימה אחרות לרבות רכש ביטחוני, ונוצרו צרכים אזרחיים הדורשים מענה תקציבי. נוכח האמור נדרשה הממשלה ועודנה נדרשת להוציא סכומים ניכרים, לצורך מאמצי הלחימה והמענים האזרחיים אשר לא שוקפו בתחזיות בעת גיבוש חוק התקציב לשנת 2026.

סעיף 1

תוספת ההוצאה הנדרשת מיועדת למשרד הביטחון בשל מבצע "שאגת הארי", וכן להוצאות אזרחיות מסוימות הנובעות מהלחימה ובהן מתווה להקלת יציאת עובדים לח"ת, גיוס פלוגות מילואים במשטרה ועיבוי מערך הכבאות, ושיפוי רשויות מקומיות שנפגעו במהלך הלחימה בעד הוצאותיהן הנובעות מהפגיעות כאמור. כיוון שבעת גיבוש החלטה זו המבצע עודנו נמשך ובהתאם עלותו עלולה להתרחב, מוצע להקצות לרזרבה הכללית סכום נוסף, אשר ייועד להוצאות הנובעות מהמשכות מצב הלחימה העצים בלבד ויועברו למשרד הביטחון בכפוף לעמידה בתנאים האמורים בהחלטה.

סעיף 2

בסעיף זה מפורטים צעדים להפחתת ההוצאה בשנת 2026 על מנת לממן את גידול ההוצאות בשל מבצע "שאגת הארי".

סעיף 3

מוצע להגדיל את מגבלת ההוצאה כאמור בסכום נוסף של 36.9 מיליארד ש"ח בשנת 2026 בלבד, לצורך מימון הוצאות שלא נצפו בעת גיבוש חוק התקציב לשנת 2026. הגדלת מגבלת ההוצאה וכן חוסר התקדמות בקידום של חלק מצעדי החקיקה שהיו צפויים להגדיל את הכנסות המדינה, צפויים להביא לגידול בגירעון. לאור עדכון תחזית ההכנסות בהיקף של כ-11 מיליארד ש"ח ועדכון תחזית הצמיחה ומחירי התוצר, הגידול בפועל בתקרת הגרעון יהיה נמוך מהגידול בהוצאה. אף על פי כן, גידול זה בגירעון צפוי להביא לחריגה מתקרת הגירעון בתיקון לחוק המסגרות שמונח כעת על שולחן הכנסת, שעומדת על 3.9% אחוזים מהתמ"ג. על כן, יש צורך לעדכן את שיעור הגירעון הכולל בשנת התקציב 2026 כך שיעמוד על 4.9% מהתמ"ג.

סעיף 4

מוצע לתקן את חוק יסודות התקציב ולקבוע בו את התנאים והאופן שבהתאם להם ניתן להעביר את הסכום המיועד להקצאה לרזרבה הכללית עבור הוצאות החירום בעקבות הימשכות מצב הלחימה העצים.

תקציב

כמפורט בהחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 410 מיום 5 באוגוסט 2015 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2015 ואילך ;
החלטה מס' 1863 מיום 11 באוגוסט 2016 שעניינה מסגרות תקציב לשנת הכספים 2017 ו-2018 ;
החלטה מס' 3408 מיום 11 בינואר 2018 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2019 ואילך ;
החלטה מס' 277 מיום 1 באוגוסט 2021 שעניינה מסגרות התקציב לשנות הכספים 2021 ו-2022 ;
החלטה מס' 236 מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2023 ואילך ;
החלטה מס' 1095 מיום 27 בנובמבר 2023 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2023 ;
החלטה מס' 1296 מיום 14 בינואר 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2024 ואילך ;
החלטה מס' 2150 מיום 25 באוגוסט 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת 2024 ;
החלטה מס' 2323 מיום 31 באוקטובר 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת 2025 ואילך ;

החלטה מס' 2428 מיום 17 בנובמבר 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת 2024 ;
החלטה מס' 2475 מיום 24 בנובמבר 2024 שעניינה טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה
התקציבית (תיקון מס' ___) – 2024 – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה ותיקון החלטת ממשלה ;
החלטה מס' 3326 מיום 19 באוגוסט 2025 שעניינה תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה
התקציבית, התשנ"ב-1992 והגשת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2025 לכנסת ;
החלטה מס' 3607 מיום 4 בדצמבר 2025 שעניינה מסגרות התקציב לשנת 2026 ואילך.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
חוות הדעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר מצורפת להחלטה זו.

נספח א' – סכום הפחתת הוצאה וההרשאה להתחייב בתקציב המדינה לשנת 2026

קוד סעיף	שם סעיף	סכום הפחתת הוצאה	סכום הפחתת ההרשאה להתחייב
01	נשיא המדינה ולשכתו	894	-
04	משרד ראש הממשלה	64,029	18,036
05	משרד האוצר	24,126	-
06	משרד הפנים	4,296	705
07	המשרד לביטחון לאומי	137,313	79,857
08	משרד המשפטים	16,974	16,704
09	משרד החוץ	12,219	-
10	מטה לביטחון לאומי	360	-
12	גמלאות ופיצויים	771	-
13	הוצאות שונות	4,350	-
16	הוצאות חירום אזרחיות	11,085	60,150
17	תאום הפעולות בשטחים	579	-
18	הרשויות המקומיות	40,836	19,983
19	מדע, תרבות וספורט	55,083	4,710
20	משרד החינוך	105,006	11,775
21	ההשכלה הגבוהה	46,305	-
22	המשרד לשירותי דת	5,634	2,088
23	משרד הרווחה	84,375	5,403
24	משרד הבריאות	66,684	12,204
25	הרשות לניצולי השואה	1,887	-
26	המשרד להגנת הסביבה	4,335	15,627
29	משרד הבינוי והשיכון	4,380	-
30	משרד העלייה והקליטה	14,091	1,956
31	הוצאות ביטחוניות שונות	105,000	132,000
33	משרד החקלאות	28,302	18,120
34	משרד האנרגיה	8,781	7,650
36	תעסוקה	40,284	13,374
37	משרד התיירות	2,154	300
38	כלכלה ותעשייה	26,205	109,578
39	משרד התקשורת	660	-
40	משרד התחבורה	7,605	4,482
41	רשות ממשלתית למים וביוב	705	-
42	מענקי בינוי ושיכון	11,301	-
43	המרכז למיפוי ישראל	1,236	369
51	דיר ממשלתי	9,411	123,345
52	המשטרה ובתי הסוהר	10,224	19,284
54	רשויות פיקוח	236,829	143,259
60	חינוך	65,886	10,680
67	בריאות	24,939	35,898
68	רשות האוכלוסין	9,516	-
70	שיכון	50,670	219,375
73	מפעלי מים	14,274	21,954
76	תעשייה	1,485	3,297
78	תיירות	9,288	10,410
79	תחבורה	258,792	379,968
83	הוצאות פיתוח אחרות	62,151	58,134